

якості. Наприклад, студенти можуть асоціювати якість з освітньою програмою, за якою вони навчаються, із навчальним процесом, спільним студентським досвідом. І навпаки, роботодавці, як правило, більше стурбовані якістю з точки зору кінцевого продукту, тобто кваліфікацією випускників. Викладачі, з іншого боку, можуть більше турбуватися про освітні стандарти та досконалість викладання навчальних дисциплін [3].

Також стейкхолдерів можна умовно розділити на основних та непрямих зацікавлених. До основних належать власники, персонал, місцеві суспільства, клієнти, постачальники та бізнес-партнери. До непрямих – всі інші, тобто ЗМІ, професійні об'єднання, активісти, конкуренти, органи державного управління, некомерційні та суспільні організації.

Діалог із стейкхолдерами відіграє важливу роль, адже дозволяє краще розуміти їхні очікування та використовувати цільовий підхід до формування та реалізації корпоративної соціальної відповідальності.

В результаті, при ефективній співпраці зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів є можливість популяризувати відомі та маловідомі туристичні об'єкти країни, створювати нові туристичні маршрути, проводити якісну рекламну кампанію, залучати молодь для проведення екологічних акцій та просвітницької діяльності щодо збереження культурної спадщини.

Література

- 1.Гризовська Л.О. Особливості та сучасні тенденції управління туристичним бізнесом в Україні. Економіка та управління підприємствами. Випуск 26-1. 2018. С.115-118.
2. Sencila, V. Lithuanian experience in Internal Quality Assurance. Presentation presented at the EURASHE Seminar, Bucharest, Romania. 2013.
- 3.Harvey, L., Knight, P. Transforming higher education. Society for Research into Higher Education. 1996.

УЧАСТЬ СТЕЙКХОЛДЕРІВ У РОЗРОБЦІ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ «ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»

Шевченко Сергій Олексійович,
*д.держ.упр.н., професор, заслужений працівник освіти України,
завідувач кафедри управління та адміністрування
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ,
alphabet7373@gmail.com*

Кришень Олена Вікторівна,
*к.держ.упр.н., заслужений економіст України,
директор департаменту соціального захисту населення
Дніпропетровська облдержадміністрація,
gupczn@adm.dp.gov.ua*

Нинішні політичні, економічні, геополітичні, екологічні, соціальні та технологічні зміни ставлять безпрецедентні виклики перед державою й особистістю, сферою публічного управління та адміністрування. Оновлення кадрового потенціалу в регіонах щороку сягає близько 25%, до них слід додати значну частку лікарів, педпрацівників, керівників комунальних установ, які за умовами конкурсу призначаються на керівні посади за наявності управлінської освіти. Це слугує обґрунтуванням гарантованого запиту на безпосередню участь стейкхолдерів щодо вибору цілей та програмних результатів навчання за освітніми програмами за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» та дозволяє привести їх у відповідність до тенденцій розвитку спеціальності та ринку праці.

Ратифікувавши у 2014 р. додатковий протокол до Європейської хартії місцевого самоврядування Україна посилила роль зацікавлених сторін у справах органу місцевого самоврядування.

Все більша роль відводиться стейкхолдерам (роботодавцям – органам державної виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадським організаціям, академічній спільноті тощо) і в освітньому процесі. Для задоволення інтересів роботодавців посилюється практична спрямованість освітнього процесу, впроваджуються навчальні дисципліни, в результаті вивчення яких слухачі оволодівають спеціальними (фаховими, предметними) професійними реалізаційними здатностями. Роботодавці активно залучаються до обговорення освітніх програм, проведення науково-практичних конференцій, робочих зустрічей, рецензують робочі програми навчальних дисциплін.

Розробники освітніх програм у галузі науки «Публічне управління та адміністрування» повинні максимально врахувати пропозиції та побажання потенційних роботодавців (наприклад, обласної державної адміністрації, обласної ради, міської ради, районних рад, представницьких органів центральної виконавчої влади в області, об'єднаних територіальних громад, громадських організацій області тощо) щодо змісту програми, її регіональних особливостей.

Роботодавці можуть бути членами вченої ради факультету вищого навчального закладу, брати участь в обговореннях освітніх програм, вносити пропозиції під час проходження слухачами практики, проведення науково-практичних конференцій, робочих зустрічей, рецензувати робочі програми навчальних дисциплін, очолювати чи входити до складу державних екзаменаційних комісій.

Академічна спільнота разом з представниками інститутів громадянського суспільства, бізнесу мають вплив на формулювання цілей та програмних результатів навчання під час проведення різноманітних комунікативних заходів, в ході яких обговорюються сучасні тренди публічного управління, що передбачають підвищення його якості, зменшення втручання держави, покращення результативності та ефективності надання державних та публічних послуг. Висловлюються побажання й рекомендації щодо використання органами державної влади сучасних інструментів та процедур залучення та отримання зворотного зв'язку від громадян, реагування кращих спільнот практики на нові виклики в умовах карантинного та посткарантинного періоду, наповнення новим змістом принципів діяльності публічних службовців: поінформованістю і відповідальністю, швидкістю реагування, залученістю до процесів тощо.

В умовах децентралізації влади та об'єднання територіальних громад актуальною стала необхідність здобування професійної освіти їх головами, працівниками апаратів, виконкомів, оскільки новий кадровий склад, як правило, не має відповідної вищої професійної освіти. Науково-педагогічні працівники, здійснюючи виїзну профорієнтаційну роботу презентують освітні програми перед роботодавцями в органах влади різного рівня.

З метою вивчення запитів стейкхолдерів на предмет затребуваності професійних компетентностей та фахівців з публічного управління та адміністрування на ринку праці проводиться перманентний аналіз офіційних звітів органів влади, досліджень громадських організацій, публічних виступів та інтерв'ю представників професійної спільноти, різноманітного аналітичного контенту, в тому числі соціальних мереж, з подальшим програмуванням результатів навчання.